

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Στεφάνου
Τηλέφωνο: 213151.6056
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 236 Α

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
& Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας
Κοινωνικής Ασφάλισης) / Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: «Αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές για αγρότες και ελεύθερους επαγγελματίες».

ΣΧΕΤ.: Η αριθ. πρωτ. 1427/13-03-2024 Αναφορά.

Σε απάντηση της παραπάνω Αναφοράς, με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Βασίλειο Κόκκαλη το από 10/3/2024 δημοσίευμα ηλεκτρονικού τύπου σχετικά με τις αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές που καλούνται να πληρώσουν από τον Φεβρουάριο οι ελεύθεροι επαγγελματίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. α. Για την κύρια σύνταξη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 35 του ν.4670/2020, από 1/1/2020 οι ελεύθεροι επαγγελματίες (ασφαλισμένοι του πρώην ΟΑΕΕ) και οι αυτοτελώς απασχολούμενοι (ασφαλισμένοι του πρώην ΕΤΑΑ) επιλέγουν την ασφαλιστική κατηγορία βάσει της οποίας καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές, με ελάχιστη την 1η ασφαλιστική κατηγορία. Με αίτησή τους μπορούν να επιλέξουν την υπαγωγή τους σε υψηλότερη ή χαμηλότερη ασφαλιστική κατηγορία. Η επιλογή τους ισχύει για το επόμενο της υποβολής της αίτησης έτος και για το σύνολο του έτους.

β. Για την υγειονομική περίθαλψη (παροχές σε είδος και σε χρήμα), σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2, 3 και 5 του άρθρου 41 του ν.4387/2016, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 37 του ν.4670/2020, από 1/1/2020 οι ασφαλισμένοι ελεύθεροι επαγγελματίες του πρ.

ΟΑΕΕ και αυτοτελώς απασχολούμενοι του πρ. ΕΤΑΑ κατατάσσονται υποχρεωτικά στην ίδια ασφαλιστική κατηγορία που έχουν επιλέξει για την κύρια σύνταξη.

γ. Για την επικουρική ασφάλιση και την εφάπαξ παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 97 και 35 του ν.4387/2016, όπως αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 45 και 31 του ν.4670/2020 αντίστοιχα, από 1/1/2020 οι ασφαλισμένοι ελεύθεροι επαγγελματίες του πρ. ΟΑΕΕ και αυτοτελώς απασχολούμενοι του πρ. ΕΤΑΑ επιλέγουν την ασφαλιστική κατηγορία βάσει της οποίας καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές, με ελάχιστη την 1η ασφαλιστική κατηγορία (προβλέπονται 3 ασφαλιστικές κατηγορίες). Με αίτησή τους η οποία δύναται να υποβάλλεται οποτεδήποτε μπορούν να επιλέξουν την υπαγωγή τους σε υψηλότερη ή χαμηλότερη ασφαλιστική κατηγορία. Η επιλογή τους ισχύει για το επόμενο της υποβολής της αίτησης έτος και για το σύνολο του έτους.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του ανωτέρω άρθρου, από την 1.1.2023 έως την 31.12.2024 τα ως άνω ποσά των ασφαλιστικών κατηγοριών προσαυξάνονται κατ' έτος με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους. Σε περίπτωση αρνητικής τιμής του ως άνω ποσοστού το ποσόν της εισφοράς παραμένει στα επίπεδα του προηγούμενου έτους. Από την 1.1.2025 και εφεξής τα ως άνω ποσά των ασφαλιστικών κατηγοριών προσαυξάνονται κατ' έτος κατά τον δείκτη μεταβολής μισθών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 8 του ν.4387/2016 για την αναπροσαρμογή των συντάξιμων αποδοχών για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης.

3. Με βάση τα ανωτέρω, τα ποσά των ασφαλιστικών κατηγοριών και των ασφαλιστικών εισφορών αναπροσαρμόστηκαν από 1.1.2024 κατά 3,46% (σχετική η αριθ. Δ.15/Δ'/3201/16.1.2024 διαπιστωτική πράξη (Β' 410).

Σημειώνουμε ότι η ελεύθερη επιλογή ασφαλιστικής κατηγορίας και κατ' επέκταση ασφαλιστικής εισφοράς, με ελάχιστη την 1η ασφαλιστική κατηγορία, διευκολύνει τους ασφαλισμένους ελεύθερους επαγγελματίες του πρώην ΟΑΕΕ και αυτοτελώς απασχολούμενους του πρώην ΕΤΑΑ, ώστε να επιλέξουν το ύψος της εισφοράς που επιθυμούν να καταβάλουν, με βάση τις εκάστοτε οικονομικές τους δυνατότητες.

4. Με την παράγραφο 8 του άρθρου 41 του ν.4387/2016 (Α'85), όπως αρχικά προστέθηκε με το άρθρο 37 του ν.4670/2020 (Α'43) και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν.4722/2020 (Α'177) και ισχύει, ορίζεται ότι η ασφαλιστική ικανότητα και η χορήγηση παροχών υγειονομικής περίθαλψης σε είδος στον άμεσα ασφαλισμένο και στα μέλη οικογενείας του

αποκτάται από 01.01.2020 και εφεξής εφόσον ο μη μισθωτός έχει συμπληρώσει δύο (2) μήνες ασφάλισης κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν την ημερομηνία προσέλευσης ή επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου και εφόσον έχουν καταβληθεί οι απαιτούμενες ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Συγκεκριμένα, για τους μη μισθωτούς η ασφαλιστική ικανότητα ανανεώνεται από 01.03.2024 έως 28.02.2025 εφόσον έχουν καταβληθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 4387/2016, οι απαιτητές εισφορές έως και 31.12.2023. Αν υπάρχει οφειλή, η ασφαλιστική ικανότητα ανανεώνεται ανά μήνα, εφόσον η οφειλή έχει ρυθμιστεί και τηρείται η εξόφληση των δόσεων.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν.4368/2016 (Α'16), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 124 του ν. 5078/2023 (Α'211) και ισχύει, όλα τα πρόσωπα με ενεργό ΑΜΚΑ έχουν δωρεάν πρόσβαση στο δημόσιο σύστημα υγείας και δικαιούνται νοσηλευτικής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, δηλαδή τα πρόσωπα τα οποία στερούνται πλέον ασφαλιστικής ικανότητας, καθώς και πρόσωπα που εμπίπτουν σε ειδικές ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, έχουν το δικαίωμα της ελεύθερης πρόσβασης στις Δημόσιες Δομές Υγείας και δικαιούνται νοσηλευτικής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εφόσον έχουν ενεργό ΑΜΚΑ.

Επιπρόσθετα, με την αριθμ. ΓΠ.οικ.30268/30.05.2022 Απόφαση του Υπουργού Υγείας ειδικές κατηγορίες ευάλωτων πολιτών, οι οποίοι είναι ανασφάλιστοι, μπορούν να συνταγογραφούν φάρμακα, θεραπευτικές και διαγνωστικές πράξεις σε ιδιώτες ιατρούς ως ακολούθως:

- Νέοι έως 18 ετών
- ΑμεΑ με 80% και άνω
- ΑμεΑ με 67% και άνω με νοητικές ή ψυχικές αναπηρίες, ακρωτηριασμένοι, παραλυτικοί που λαμβάνουν εξωιδρυματικό επίδομα
- Ασθενείς με ειδικές παθήσεις με μηδενική ή μειωμένη συμμετοχή.

Επιπλέον, με το άρθρο 57 του ν. 5092/2024 (Α'33), χορηγήθηκε ασφαλιστική ικανότητα, για το χρονικό διάστημα από την 1η.3.2024 μέχρι την 28η.2.2025, κατά παρέκκλιση της παρ. 8 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α' 85), στα παρακάτω πρόσωπα και στα μέλη των οικογενειών τους:

α) Στους ασφαλισμένους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.) (εργαζόμενους, αυτοαπασχολούμενους και αγρότες) σε πληγείσες περιοχές από θεομηνίες ή άλλες φυσικές καταστροφές και υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν το έτος 2023 ή εκδίδονται το τρέχον έτος κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2256/1994 (Α' 196), καθώς και στους ανέργους των ανωτέρω

περιοχών που είναι εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης.

β) Στους πληγέντες από τις πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018 και

γ) Στους εργαζομένους στα Ναυπηγεία Σκαρामαγκά, στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος και στα Ναυπηγεία Ελευσίνας.

Επισημαίνεται ότι, με άρθρο που συμπεριλαμβάνεται στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας με τίτλο «Δράσεις δημόσιας υγείας - Ρυθμίσεις για την ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας», προβλέπεται η χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας σε όσους έχουν καθυστερούμενες, ή ληξιπρόθεσμες ή βεβαιωμένες οφειλές μέχρι του ποσού των 100 ευρώ στον e-ΕΦΚΑ, προκειμένου να έχουν πρόσβαση και σε ιδιωτικούς παρόχους υγείας, ιατρούς, διαγνωστικά κέντρα και ιδιωτικές κλινικές. Οφειλές που υπερβαίνουν το ποσό των εκατό (100) ευρώ, θα πρέπει να εξοφληθούν εφάπαξ ή να ρυθμιστούν σε τμηματικές καταβολές από τους ασφαλισμένους, προκειμένου να συνεχίσουν να απολαμβάνουν τα προνόμια της ασφαλιστικής ικανότητας.

Καταληκτικά, πρέπει να τονισθεί ότι κανένας νόμιμος κάτοικος της χώρας δεν στερείται την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη λόγω οφειλών. Αντίθετα, όλοι οι νόμιμα διαμένοντες στην Ελλάδα με ενεργό ΑΜΚΑ, έχουν ανεμπόδιστη και δωρεάν πρόσβαση νοσηλείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στο δημόσιο σύστημα Υγείας (ΕΣΥ).

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ